

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndc/12/2024
Identifikačné číslo spisu: 8723212196
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:8723212196.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ X. F., narodeného J., bytom K., s miestom výkonu podnikania Ždiar, Bachledova dolina 13, IČO: 14 285 177 a 2/ SISPORT s. r. o., so sídlom Ždiar 13, IČO: 48 162 051, obaja právne zastúpení Mgr. Petrom Lindemanom, advokátom, so sídlom Poprad, Murgašova 86/1, IČO: 42 239 290, proti žalovanému IMMOBAU s. r. o., so sídlom Bratislava, Kuzmányho 12, IČO: 35 841 893, právne zastúpenému spoločnosťou slc partners s. r. o., so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo nám. 16, IČO: 47 246 634, za ktorú ako konateľ koná advokát JUDr. Andrej Šabík, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 2Cob/46/2024, o nesúhlase Krajského súdu v Košiciach s postúpením sporu Krajským súdom v Prešove, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Košiciach s postúpením sporu, vedeným pod sp. zn. 2Cob/46/2024, Krajským súdom v Prešove n i e j e d ô v o d n ý .

Na prejednanie sporu, vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 2Cob/46/2024, j e p r í s l u š n ý Krajský súd v Košiciach.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove postúpil spor Krajskému súdu v Košiciach n a rozhodnutie o odvolaní, podanom po 1. júni 2023. Mal za to, že v zmysle § 34 ods. 2 písm. c) CSP v spojení s § 471c CSP je príslušným odvolacím súdom Krajský súd v Košiciach. Uviedol, ž e v danom prípade i d e o obchodnoprávnu vec, keďže všetci účastníci tohto vzťahu sú podnikateľskými subjektami a zároveň ide o právny vzťah, ktorý s prihliadnutím na všetky okolnosti (užívanie nehnuteľnosti, ktorej sa neodkladné opatrenie týka) od počiatku súvisí s ich podnikateľskou činnosťou, a preto vec posúdil v intenciách § 261 ods. 1, ods. 8 Obchodného zákonníka.

2. Krajský súd v Košiciach predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) vec vedenú pod sp. zn. 2Cob/46/2024 podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového

poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením vecí Krajským súdom v Prešove.

3. Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že sa nejedná o obchodnoprávny spor, keďže o obchodnoprávny spor ide vtedy, ak sú predmetom konania práva a povinnosti z obchodnoprávneho záväzkového vzťahu zmluvnej alebo mimozmluvnej povahy, teda ak sa jedná o záväzkový vzťah uzatvorený medzi podnikateľmi a pri jeho vzniku bolo s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti. Dôvodom vzniku obchodnoprávneho vzťahu by mala byť napríklad zmluva, protiprávny úkon, ako aj iné právne skutočnosti, z čoho vyplýva, že obchodný právny vzťah má obmedzenú pôsobnosť len na subjekty tohto vzťahu (inter partes). Tým sa toto relatívne subjektívne právo odlišuje od vecných práv, ktoré sú absolútnymi právami, lebo pôsobia všeobecne voči všetkým (erga omnes), a to bez existencie osobitného dôvodu, napr. vlastnícke (resp. užívacie) právo, kde práva a povinnosti vyplývajú z vlastníctva určitej veci. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že sa ním navrhovatelia domáhajú ochrany pred neoprávnenými zásahmi do ich vlastníckeho práva, netvrdia však žiadny záväzkový vzťah so žalovaným, ktorý by mohol mať základ v obchodnom práve, tvrdia len bránenie v prístupe k nehnuteľnostiam, ktorých spoluvlastníkom je aj navrhovateľ 1/.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Prešove a Krajskému súdu v Košiciach a príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, preskúmal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Košiciach s postúpením sporu nie je dôvodný.

5. Relevantná právna úprava

V zmysle § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

V zmysle § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

V zmysle § 34 ods. 1 CSP, ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Podľa § 34 ods. 2 písm. c) CSP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa § 22 písm. e) a § 23 písm. e) je príslušný Krajský súd v Košiciach.

V zmysle § 22 písm. e) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

Podľa § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

6. Obchodný zákonník upravuje tri okruhy otázok - postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy a niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním (§ 1 ods. 1).

7. Obchodné záväzkové vzťahy, ktorých úprava je obsiahnutá v tretej časti Obchodného zákonníka (§

261 až § 755) sú iba jedným z týchto okruhov a je úzko spätá s postavením podnikateľov, lebo subjektmi obchodných záväzkových vzťahov sú spravidla podnikatelia (resp. zákon ich za podnikateľov považuje) a obchodné záväzkové vzťahy vznikajú v súvislosti s podnikateľskou činnosťou subjektov týchto vzťahov. Obchodné záväzkové vzťahy sa spravujú nielen Obchodným zákonníkom, ale sčasti aj Občianskym zákonníkom, prípadne inými predpismi (napr. zmluva o kúpe cenného papiera zákonom o cenných papieroch).

8. Iné vzťahy súvisiace s podnikaním (§ 1 ods. 1 Obchodného zákonníka) sú tretou zložkou vlastného predmetu úpravy Obchodného zákonníka. V súvislosti s postavením podnikateľov sem patrí právna úprava nekalej súťaže (§ 44 až § 55), účtovníctva podnikateľov (§ 35 až § 40).

9. Niektoré otázky (§ 1 ods. 2 veta druhá Obchodného zákonníka) nemožno riešiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka ako *lex specialis*, keďže ich úpravu neobsahuje. K takým patria napr. aj otázky spojené s užívaním nehnuteľností v súvislosti s podnikaním, a to či už ich vlastníkmi alebo nájomcami; tieto otázky sa riešia podľa Občianskeho zákonníka (*lex generalis*). Totiž prameňom obchodného práva je aj Občiansky zákonník. Vyplýva to z toho, že právna úprava Občianskeho zákonníka vytvára pre obchodné právo všeobecný a subsidiárny (podporný) základ. Občiansky zákonník teda vo vzťahu k Obchodnému zákonníku reprezentuje predpisy všeobecného charakteru, niekedy sa hovorí aj o predpisoch občianskeho práva, ktoré majú všeobecný charakter, resp. ide o predpisy občianskeho práva v užšom zmysle. Na ne potom nadväzujú právne predpisy obsiahnuté v Obchodnom zákonníku, ktoré sú tiež predpismi súkromného práva, ale majú osobitný charakter, ktorý spočíva v tom, že ich všeobecným základom sú predpisy obsiahnuté v Občianskom zákonníku.

10. V danej veci sa jedná o spor o príslušnosť krajského súdu na konanie o odvolaní, podanom žalovaným proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým tento vyhovel návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia. Uvedeným návrhom sa žalobcovia domáhali ochrany pred neoprávnenými zásahmi do ich vlastníckeho, resp. užívacieho práva k nehnuteľnosti, keď zásahy majú spočívať v umiestnení betonových zátarás žalovaným na jeho pozemku, čím sťažil, príp. znemožnil prechod a prejazd motorovými vozidlami návštevníkom lyžiarskeho areálu prevádzkovaného žalobcom 1/ a nachádzajúceho sa na pozemkoch, ktorých nájomcom je žalobca 2/.

11. Najvyšší súd konštatuje, že hoci z návrhu nevyplýva, že by medzi stranami sporu existoval záväzkový vzťah, ktorý by mohol mať základ v Obchodnom zákonníku, je potrebné upriamiť pozornosť na to, že tak žalobcovia, ako aj žalovaný sú podnikateľmi (§ 2 ods. 2 písm. a) a b) Obchodného zákonníka) a predmetom sporu sú práva a povinnosti najmä o otázkach, ktoré nie sú upravené v Obchodnom zákonníku, ale v Občianskom zákonníku ako všeobecným a podporným predpisom k Obchodnému zákonníku (zásada subsidiarity). V danom prípade ide o vzťahy, ktoré Obchodný zákonník vôbec neupravuje (napríklad právna úprava vlastníckeho práva, jeho ochrany, plnomocenstva, zmluvných typov upravených len v Občianskom zákonníku), aj keď patria do všeobecného vymedzenia právnych vzťahov v zmysle § 1 ods. 1 Obchodného zákonníka. Úprava týchto vzťahov je ako celok obsiahnutá v Občianskom zákonníku, a preto sa aj tieto vzťahy spravujú Občianskym zákonníkom (resp. predpismi občianskeho práva v širšom zmysle), čo však neznamená, že tieto vzťahy strácajú režim obchodnoprávneho sporu.

12. Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Košiciach s postúpením sporu nie je dôvodný, keďže jeho funkčná príslušnosť na rozhodnutie o odvolaní je daná podľa § 34 ods. 2 písm. c) CSP.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.